

Voitto Laine
Salon Seudun Sotaveteraanit ry

MUISTOPUHE SOTIEMME VETERAANILLE JA SALON SEUDUN SOTAVETERAANIYHDISTYKSEN KUNNIAJÄSENELLE ANTERO LIETZÉNILLE

Kunnioitetut Antero Lietzénin läheiset, hyvä saattoväki!

Edustan Salon Seudun Sotaveteraanit ry:tä ja olen sen puheenjohtaja. Pidän tässä lyhyeen puheen, jossa käsittelen lähinnä ottein sotiemme aikaista ja niiden jälkeistä elämää, joka kohdistuu Antero Lietzéniin, jonka muistotilaisuudessa nyt olemme.

Viimeiseen Iltahuutoon kutsuttu sotiemme veteraani Antero Lietzén oli sitä ikäpolvea, jotka joutuivat parasta nuoruusikänsä viettämään kotimaamme puolustamisessa sotatoimialueilla.

Suomemme kohtalo oli silloin suuren uhan alainen. Itäisen naapurimaamme johto oli päättänyt, että toisen maailmansodan taisteluja ei heidän maaperällään taistella. Piti valloittaa naapurimaat ja siirtää tulevat taistelut niihin valtioihin. Tämän valloituksen saivat kokea mm. Viro, Latvia, Liettua, Puola, Tšekkoslovakia ja Unkari.

Sama kohtalo oli suunniteltu myös Suomen osalle. Tästä kertovat mm. Moskovan arkistot. Nämä kertovat, että tavoitteena oli valloittaa ja miehittää Suomi ja siirtää osa sen kansakunnasta kauas Uralin taakse ja asuttaa vieraalla kansalla Suomen niemi.

Nämä suunnitelmat kuitenkin estivät suomalaiset sotiemme sankarit, jotka silloin olivat nuoria miehiä ja naisia. Heidän lisäksi koko kansa lähti puolustamaan Suomea ja sen itsenäisyyttä. Yli 600 000 miestä ja lähes 20 000 naista osallistuivat sotatoimialueella Suomemme puolustamiseen ja lisäksi yli 100 000 naista sotateollisuuden ja muissa tukevissa tehtävissä. Heidän lisäksi kotirintamalla lähes kolmen miljoonan kansa; naiset, vanhuksat ja lapset tekivät oman osansa ruoan ja vaatteiden tuottamisessa maataloudessa ja teollisuudessa.

Talvi- ja jatkosodassa estettiin torjuntavoitolla Suomen valtaaminen ja miehittäminen. Estettiin myös kansakunnan hajottaminen ja Suomen niemen uusi asuttaminen. Torjuntavoitot toistensa jälkeen toivat aselevon ja rauhan. Suomalaiset menettivät paljon, mutta tärkein saavutettiin, säilytettiin meidän kaikkien suomalaisten isänmaa ja kansakunnan vapaus sekä itsenäisyys. Samalla rakennettiin myös tuleville sukupolville tukeva perusta normaalille elämälle.

Lukiessani kenraali Lauri Sutelan elämäkerta kirjaa ja siinä hänen näkemyksensä isänmaasta: ”Minun isänmaani on Suomi, maa jossa olen syntynyt ja jossa elän. Lasken isänmaakseni läheisesti kuuluvaksi sen asukkaat ja sen järjestelmän, jonka olemme itsellemme luoneet ja hyväksyneet. Olen syntynyt itsenäiseen isänmaahan ja tunnen siitä syvää kiitollisuutta”.

Minä uskon, että näillä arvoilla ja periaatteilla suomalaiset sotilaat, Antero Lietzén yhtenä esimerkkinä, puolustivat Suomea.

Antero Lietzénin sotatiet kulkivat nostomiespalvelun kautta 9.3.1943 ensin Jalkaväen koulutuskeskuksessa Hyrylässä, josta hänet 20.10.1943 rintamalle 15. Prikaatiin. Taisteli konekiväärimiehenä Kuutilahdessa, Sammatuksessa, Vitelissä, Rajaselässä, Hankiselässä, Salmassa, Uudessakylässä, Pitkärannassa, Ruhtinaanmäessä ja Korvenkaistalla.

Osallistui Lapin sotaan Jalkaväkirykmentti 1:ssä. Alikersantti Antero Lietzén toimi ryhmänjohtajana taisteluissa Kemissä, Ylimuoniossa, Enontekijöllä, Lätäsessä ja Kilpisjärvellä.

Antero Lietzénin taitoja konekiväärimiehenä ja ryhmänjohtajan arvostettiin eri kunniamerkein, joista mainittakoon: Suomen Valkoisen Ruusun 1.luokan mitalilla, Lapin ristillä, 15. Prikaatin muistoristillä, Jatkosodan muistomitalilla ja SR:llä. Näitä sota-ajan ansioiden muistomerkkejä ja kunniamerkkejä hän kantoi kunniakkaasti rauhanajan merkkien kanssa. Edellä kuullulla halusin antaa läpileikkauksen siitä, mitä suomalaiset miehet ja naiset joutuivat kokemaan puolustaessaan itsenäistä Suomea ja painottaa sen merkitystä jälkipolville.

Antero liittyi Kiskon Suojeluskuntaa kaksitoistavuotiaana ja Salon Seudun Sotaveteraaneihin yli 40 - vuotta sitten.

Sotien jälkeisinä vuosikymmeninä oli yhteiskunnan arvostus sotiemme veteraaneja kohtaan alhainen, jopa heitä syyllistettiin. Tämä sankarisukupolvi kuitenkin keräsi voimansa ja lähdettiin rakentamaan parempaa Suomea kaikille suomalaisille. Sen työn seurauksena olemme me suomalaiset saaneet elää hyvinvointivaltiossa, jota arvostetaan kautta maailman.

Heidän työnsä merkitystä alettiin ymmärtää ja arvostus nousi niin, että vuodesta 1987 lähtien sotiemme veteraaneja valtiovallan päätöksellä on kutsuttu maamme kunniakansalaisiksi. Sotiemme veteraaneja on juhlittu siitä lähtien Veteraanipäivänä juhlaliputuksin. Veteraanipäivää vietetään huhtikuun 27. päivänä, joka oli Lapin sodan päättymispäivä.

Sotaveteraanien perustamilla yhdistyksillä oli merkittävä rooli tämän arvostuksen nostamisessa. Antero Lietzén oli erittäin aktiivisesti mukana Salon Seudun Sotaveteraanien päätöksenteoissa hallituksen jäsenenä ja varapuheenjohtajana yli 30 vuoden ajan. Päätökset kohdistuivat erityisesti veteraanisukupolveen. Hänen erotessaan hallituksesta terveydellisistä syistä, kutsuttiin hänet yhdistyksen kunniajäseneksi.

Antero Lietzénin elämäntyö keskittyi maanviljelyyn ja metsänhoitoon. Tämä ammatti ja sen tuotanto olivat merkittävä keino saada Suomen vauraus kukoistamaan ja täten hän omalta osaltaan oli siihen vaikuttamassa.

Hyvät kuulijat!

Sotien ajan sukupolvi taisteli meille suomalaisille vapaan ja itsenäisen Suomen. Heidän saavutustaan emme saa koskaan unohtaa. Meidän tulee vaalia sitä. Tänä vuonna joka päivä saa keskimäärin noin 12 sotiemme veteraania kutsun viimeiseen iltahuutoon. Tämän kuukauden 14. päivä oli Antero Lietzénin vuoro.

Arvoisat omaiset!

Otan osaa suruunne, toivotan voimia tulevalle tielle ja Korkeimman siunausta.

